

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2002

Julkaistu Helsingissä 12 päivänä maaliskuuta 2002

N:o 177—184

SISÄLLYS

N:o		Sivu
177	Laki turvallisuusselvityksistä	529
178	Laki poliisin henkilörekistereistä annetun lain muuttamisesta	536
179	Laki poliisin tehtävien suorittamisesta puolustusvoimissa annetun lain muuttamisesta	538
180	Laki rikosrekisterilain 4 a §:n muuttamisesta	540
181	Laki ulosottolain 3 luvun 34 g §:n muuttamisesta	541
182	Laki liiketoimintakiellosta annetun lain 21 §:n muuttamisesta	542
183	Laki ulkomaalaisrekisteristä annetun lain 2 ja 10 §:n muuttamisesta	543
184	Valtioneuvoston asetus valtion virkamiesasetuksen 18 §:n muuttamisesta	544

N:o 177

Laki

turvallisuusselvityksistä

Annettu Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tässä laissa säädetään turvallisuusselvityksestä, joka voidaan tehdä virkaan tai tehtävään hakeutuvasta, tehtävään tai koulutukseen otettavasta taikka virkaa tai tehtävää hoitavasta henkilöstä.

Turvallisuusselvitys voidaan tehdä perusmuotoisena, laajana tai suppeana.

2 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on selvityksen kohteena olevan henkilön yksityiselämän suoja ja henkilötietojen suoja huomioon ot-

taen 1 §:ssä tarkoitettua turvallisuusselvitysmenettelyä käyttämällä parantaa mahdollisuuksia ennakolta estää rikokset, jotka vakavasti vahingoittaisivat:

1) Suomen sisäistä tai ulkoista turvallisuutta, maanpuolustusta tai poikkeusoloihin varautumista;

2) Suomen suhteita toiseen valtioon tai kansainväliseen järjestykseen;

3) julkista taloutta;

4) yksityisen huomattavan arvokasta liiketäi ammattisalaisuutta tai muuta tähän rinnastettavaa erittäin merkittävää yksityistä taloudellista etua; taikka

5) 1—4 kohdassa tarkoitettujen etujen suojaamisen kannalta erittäin merkittävää tietoturvallisuutta.

3 §

Rajoitussäännös

Tämän lain mukaisia toimivaltuuksia saa-

HE 43/2001
HaVM 26/2001
EV 197/2001

daan käyttää vain silloin, kun se on välttämättä tarpeen lain tarkoituksen saavuttamiseksi. Toimivaltuuksia käytettäessä ei kenenkään yksityiselämän suojaan saa puuttua enempää kuin on välttämätöntä.

2 luku

Perusmuotoinen turvallisuus selvitys

4 §

Hakija

Perusmuotoisen turvallisuus selvityksen tekemistä voivat hakea:

- 1) valtion viranomainen ja itsenäinen valtion laitos;
- 2) eduskunnan kansliatoimikunta, eduskunnan oikeusasiamies, valtioneuvoston jäsen ja valtioneuvoston tarkastusvirasto;
- 3) valtion liikelaitos;
- 4) kunta ja kuntayhtymä; sekä
- 5) yksityinen yhteisö ja säätiö, jonka sääntömääräinen kotipaikka, keskushallinto tai päätoimipaikka on Suomessa, sekä Suomessa sivuliikkeen rekisteröinyt ulkomainen yhteisö ja säätiö.

Turvallisuus selvitys voidaan tehdä myös muun kuin 1 momentissa tarkoitettun hakijan pyynnöstä, jos Suomea sitova valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite tätä edellyttää.

5 §

Toimivaltainen viranomainen

Turvallisuus selvityksen tekemisestä päättää suojelupoliisi. Turvallisuus selvityksen tekemisestä päättää kuitenkin pääesikunta, jos hakija kuuluu puolustushallinnon alaan tai hoitaa puolustushallinnon antamaa tehtävää.

6 §

Turvallisuus selvityksen tekemisen edellytykset

Turvallisuus selvityksen tekeminen edellyttää, että selvityksen kohteena oleva henkilö on antanut siihen etukäteen kirjallisen suostumuksensa.

Turvallisuus selvitys voidaan tehdä 4 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettulle hakijalle vain, jos hakija hyväksyy toimivaltaisen viranomaisen asettamat, rekisteröidyn henkilötietojen suojan ja selvityksen tarkoituksen kannalta tarpeelliset ehdot.

7 §

Turvallisuus selvityksen hakeminen

Turvallisuus selvitystä haetaan kirjallisesti. Hakemuksessa tulee ilmoittaa selvityksen kohteena oleva henkilö ja yksilöidä se virka tai tehtävä, johon hänet aiotaan nimittää tai ottaa taikka jota hän hoitaa sekä muut turvallisuus selvityksen tekemistä varten tarpeelliset tiedot.

Turvallisuus selvitystä koskevaan hakemukseen tulee sisältyä selvityksen kohteena olevan henkilön omakätisesti allekirjoittama suostumus ja vakuutus siitä, että hän on saanut tiedon turvallisuus selvityksen tarkoituksesta ja sen käyttämisestä sekä oikeudetaan saada tieto selvityksen sisällöstä.

8 §

Turvallisuus selvityksen tekeminen

Turvallisuus selvitys voi perustua vain sellaisiin rekisteritietoihin, jotka sisältyvät:

- 1) poliisin henkilörekistereistä annetussa laissa (509/1995) tarkoitettuun poliisiasiain tietojärjestelmään, hallintoasiain tietojärjestelmään ja suojelupoliisin toiminnalliseen tietojärjestelmään;
- 2) rikosrekisteriin ja liiketoimintakieltorekisteriin;
- 3) oikeushallinnon tietojärjestelmiin syyteharkinnassa olevista tai olleista rikosasioista taikka tuomiolauselmajärjestelmään;
- 4) pääesikunnan pitämiin rikostietorekisteriin sekä turvallisuus tietorekisteriin;
- 5) rajavartiolaitoksen esikunnan pitämään rajavaltorekisteriin;
- 6) tullihallituksen pitämään tutkinta- ja virka-apujärjestelmään;
- 7) väestötietojärjestelmään; sekä
- 8) ulkomaalaisrekisteriin kuuluviin, ulkoasiainministeriön pitämiin viisumiasioiden osarekisteriin ja maahantuloedellytysten osarekisteriin.

Poliisiasiain tietojärjestelmään kuuluvaan rikosilmoitushakemistoon sisältyvää tietoa saa käyttää vain, jollei rikosilmoitusta ole syytä epäillä perusteettomaksi. Tällaista tietoa käytettäessä on tarkastettava, missä vaiheessa asian käsittely silloin on. Tuomiolauselma-järjestelmään sisältyvää tietoa ei saa käyttää, jos vastaava tieto on sitä koskevan lain säännöksen nojalla poistettu muusta 1 momentissa mainitusta rekisteristä.

Toimivaltaisen viranomaisen oikeudesta saada tietoja 1 momentissa tarkoitetuista rekistereistä on voimassa, mitä siitä muualla laissa erikseen säädetään.

Turvallisuusselvitystä tehtäessä voidaan 1 momentissa tarkoitettujen rekisteritietojen tarkistamiseksi käyttää myös selvityksen kohteena olevasta henkilöstä viranomaisten hallussa olevia muita tietoja, jos tällaisten tietojen käyttäminen on yksittäistapauksessa välttämätöntä selvityksen tarkoituksen saavuttamiseksi eikä tietojen oikeellisuudesta ole epäilystä. Turvallisuusselvitystä tehtäessä ei saa käyttää vihjeitä tai ilmiantoja eikä muita merkintöjä, joiden mukaan henkilön voidaan epäillä syyllistyvän rikokseen.

Turvallisuusselvitystä tehtäessä ei saa käyttää kymmentä vuotta vanhempia tietoja, ellei tällaisten tietojen käyttäminen ole välttämätöntä selvityksen tarkoituksen saavuttamiseksi, eikä tietoja viittätoista vuotta nuorempana tehdystä teosta.

9 §

Kansainväliseen velvoitteeseen perustuva turvallisuusselvitys

Jos turvallisuusselvitys tehdään Suomea sitovan valtiosopimuksen tai muun kansainvälisen velvoitteen perusteella, selvitystä tehtäessä saadaan käyttää 8 §:ssä tarkoitettujen tietojen lisäksi sellaisia tietoja, joiden käyttämiseen sopimuksen tai muun kansainvälisen velvoitteen nojalla on yksilöity velvollisuus.

10 §

Turvallisuusselvityksen tuloksesta ilmoittaminen

Turvallisuusselvitys annetaan hakijalle kir-

jallisesti. Turvallisuusselvitykseen otetaan vain ne tiedot, jotka yksittäistapauksessa ovat tarpeen selvityksen tarkoituksen saavuttamiseksi. Sisällytettäessä turvallisuusselvitykseen tieto keskeneräisestä rikosasiasta, on samalla ilmoitettava, missä vaiheessa asian käsittely silloin on.

Turvallisuusselvitykseen ei saa sisällyttää toimivaltaisen viranomaisen arviota selvityksen kohteena olevan henkilön luotettavuudesta tai sopivuudesta virkaan tai tehtävään, ellei 9 §:ssä tarkoitettu valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite tätä edellytä.

Jos turvallisuusselvitystä tehtäessä ei ole tullut esiin mitään sen tarkoituksen kannalta merkityksellistä tietoa, toimivaltainen viranomainen voi ilmoittaa tämän selvityksen hakijalle myös suullisesti.

11 §

Turvallisuusselvityksen käyttäminen

Turvallisuusselvitys ei sido selvityksen hakijaa. Turvallisuusselvityksen sisältämiä tietoja ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen kuin hakemuksessa on ilmoitettu.

12 §

Turvallisuusselvityksen säilyttäminen ja salassapitovelvollisuus

Hakijan tulee säilyttää turvallisuusselvitys siten, että sen sisältämiä tietoja voivat käsitellä vain ne henkilöt, jotka niitä tehtävissään välttämättä tarvitsevat. Hakijan on hävitettävä turvallisuusselvitys heti, kun se ei enää ole tarpeen selvitystä haettaessa ilmoitetun käytötarkoituksen kannalta, kuitenkin viimeistään kahden vuoden kuluttua selvityksen tekemisestä.

Turvallisuusselvityksen sekä sen antamiseen liittyvien asiakirjojen ja niihin sisältyvien tietojen salassapitoon sekä turvallisuusselvitystä hankittaessa saatuja tietoja koskevaan vaitiolovelvollisuuteen ja hyväksikäytökieltoon sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 22—24 §:ää silloinkin, kun asiakirjat ja tiedot on saanut muu hakija kuin mainitun lain 4 §:ssä tarkoitettu viranomainen.

13 §

Tiedonsaantioikeus

Jokaisella on oikeus saada toimivaltaiselta viranomaiselta tieto siitä, onko hänestä tehty turvallisuusselvitys tiettyä tehtävää varten. Selvityksen kohteena olevalla henkilöllä on oikeus pyynnöstään saada toimivaltaiselta viranomaiselta turvallisuusselvityksen hänestä sisältämät tiedot. Selvityksen kohteena olevalla henkilöllä ei kuitenkaan ole oikeutta saada tietoa, jos se on peräisin rekisteristä, johon rekisteröidyillä ei ole tarkastusoikeutta.

Jos ilmoitus on annettu 10 §:n 3 momentissa tarkoitetussa tapauksessa suullisesti, myös turvallisuusselvityksen hakija voi antaa tiedon ilmoituksesta.

Henkilön oikeudesta tarkastaa hänestä rekistereissä olevat tiedot säädetään erikseen.

3 luku

Turvallisuusluokitus ja laaja turvallisuusselvitys

14 §

Turvallisuusluokitus

Valtioneuvosto voi päättää, että nimetyssä valtion viranomaisessa tai sen yksilöidyssä osassa otetaan käyttöön tehtävien turvallisuusluokitus, jos se on välttämättä tarpeen tämän lain tarkoituksen toteuttamiseksi.

Ensimmäiseen turvallisuusluokkaan kuuluvat tehtävät, joissa henkilöllä on muutoin kuin satunnaisesti pääsy vähäistä suurempaan määrään sellaisia salassa pidettäviä tietoja, joiden paljastuminen vakavasti vahingoittaisi 2 §:n 1—3 kohdassa tarkoitettuja etuja. Muut tämän lain tarkoituksen kannalta merkitykselliset tehtävät kuuluvat toiseen turvallisuusluokkaan.

Ensimmäiseen ja toiseen turvallisuusluokkaan kuuluvat tehtävät yksilöidään sen ministeriön päätöksellä, jonka hallinnonalaan 1 momentin mukaisesti nimetty viranomainen kuuluu.

15 §

Laajan turvallisuusselvityksen tekeminen

Ensimmäiseen turvallisuusluokkaan kuuluvaan tehtävään hakevasta tai määrättävästä taikka tällaista tehtävää hoitavasta voidaan tehdä laaja turvallisuusselvitys. Laaja turvallisuusselvitys voidaan tehdä myös silloin, kun Suomea sitovan valtiosopimuksen tai muun kansainvälisen velvoitteen täyttäminen sitä edellyttää.

Laajaa turvallisuusselvitystä tehtäessä voidaan sen lisäksi, mitä perusmuotoisesta turvallisuusselvityksestä säädetään, selvittää tiedot selvityksen kohteena olevan henkilön elinkeinotoiminnasta, hänen varallisuudestaan ja veloistaan sekä muista taloudellisista sidonnaisuuksistaan. Sen lisäksi, mitä 8 §:ssä säädetään, selvityksen kohteena olevan henkilön taloudellisen aseman selvittämiseksi voidaan käyttää ulosottoviranomaisella hänestä olevia tietoja.

Laajaan turvallisuusselvitykseen sisältyy henkilötietoilmoitus, jossa selvityksen kohteena oleva henkilö antaa tärkeimmät tiedot itsestään, perhe- ja sukulaisuussuhteistaan, koulutuksestaan sekä asuinpaikoistaan ja virka- tai työsuhteistaan enintään kymmenen viimeisen vuoden ajalta. Henkilötietoilmoituksessa voidaan tarvittaessa edellyttää annettavaksi myös tietoja 2 momentissa tarkoitetuista taloudellisista sidonnaisuuksista.

16 §

Huomautusoikeus

Selvityksen kohteena olevalla henkilöllä on oikeus tarkastaa laajaan turvallisuusselvitykseen sisältyvät tiedot ja esittää niitä koskevat huomautuksensa ennen kuin selvitys annetaan hakijalle. Tätä oikeutta ei kuitenkaan ole, jos tieto on peräisin sellaisesta rekisteristä, johon rekisteröidyillä ei ole tarkastusoikeutta.

Toimivaltaisen viranomaisen tulee tehdä selvityksen kohteena olevan henkilön esittämästä huomautuksesta merkintä laajaan turvallisuusselvitykseen, jollei tietoa huomautuksen johdosta heti oikaista tai jollei huomautusta ole pidettävä ilmeisen perusteetto-

mana. Jos toimivaltainen viranomainen kieltäytyy tekemästä huomautuksesta merkintää laajaan turvallisuus selvitykseen, sen tulee ilmoittaa syyt tähän selvityksen kohteena olevalle henkilölle annettavassa kirjallisessa päätöksessä.

Rekisteriin sisältyvän tiedon korjaamisesta säädetään erikseen.

17 §

Laajan turvallisuus selvityksen ulottaminen läheisiin

Jos laajan turvallisuus selvityksen tarkoituksen saavuttaminen välttämättä edellyttää, voidaan 8 §:n mukainen selvitys yksittäistapauksessa ulottaa koskemaan myös selvityksen kohteena olevan henkilön vanhempia, lapsia, aviopuolisoa taikka henkilöä, jonka kanssa hän elää yhteisessä taloudessa avioliitonomaisissa suhteissa (*läheinen*). Selvityksen tekemisen edellytyksenä on, että selvityksen kohteena olevan henkilön läheinen on antanut siihen kirjallisen suostumuksensa.

Jos hakija katsoo, että laaja turvallisuus selvitys on välttämätöntä ulottaa koskemaan selvityksen kohteena olevan henkilön läheistä, hänen tulee esittää hakemuksessaan tähän perusteltu syy.

Mitä selvityksen kohteena olevan henkilön tiedonsaantioikeudesta säädetään, sovelletaan myös selvityksen kohteena olevan henkilön läheiseen, kun tästä on tehty 1 momentissa tarkoitettu selvitys. Selvityksen kohteena olevan henkilön läheisen huomautusoikeudesta itseään koskeviin tietoihin sovelletaan, mitä 16 §:ssä säädetään.

18 §

Laajaan turvallisuus selvitykseen sovellettavat säännökset

Laajaan turvallisuus selvitykseen sovelletaan tämän luvun säännösten lisäksi, mitä perusmuotoisesta turvallisuus selvityksestä säädetään, ei kuitenkaan 4 §:ää ja 6 §:n 2 momenttia.

4 luku

Suppea turvallisuus selvitys

19 §

Suppean turvallisuus selvityksen tarkoitus

Suppean turvallisuus selvityksen tarkoituksena on selvittää, voidaanko henkilölle työtehtävissään järjestää oikeus päästä tiettyyn paikkaan tai tilaan.

Tässä luvussa tarkoitettuja paikkoja ja tiloja ovat:

- 1) ydinlaitos;
- 2) lentoasema, satama tai muu näihin verrattava maan ulkoisten taikka sisäisten liikenneyhteyksien kannalta tärkeä liikennealue;
- 3) yhdyskuntateknistä huoltoa palveleva merkittävä laitos;
- 4) varuskunta- tai varikkoalue taikka muu puolustusvoimien hallinnassa oleva alue, jolla on huomattavaa merkitystä sotilaalliselle maanpuolustukselle;
- 5) puolustusvoimien, rajavartiolaitoksen tai poliisin toimitila;
- 6) viranomaisten tietoverkon käytön kannalta merkittävä toimitila; sekä
- 7) sellainen valtion viranomaisen toimitila, julkinen tai yksityinen tutkimuslaitos taikka tietokonekeskus, jolla on huomattavaa merkitystä valtion sisäiselle tai ulkoiselle turvallisuudelle tai maanpuolustukselle taikka erityin huomattavaa merkitystä julkiselle taloudelle.

20 §

Suppean turvallisuus selvityksen hakeminen

Haettaessa suppeaa turvallisuus selvitystä hakemuksessa tulee yksilöidä 19 §:n 2 momentissa tarkoitettu paikka tai tila sekä ne työtehtävät, joita selvityksen kohteena oleva henkilö siellä hoitaisi.

21 §

Suppean turvallisuus selvityksen tekemiseen toimivaltainen viranomainen

Suppean turvallisuus selvityksen tekemises-

tä päättää paikan tai tilan sijaintipaikkakunnan kihlakunnan poliisilaitos, jollei 2 momentista muuta johdu.

Pääesikunta päättää suppean turvallisuus selvityksen tekemisestä, jos kyse on pääsystä puolustusvoimien hallinnassa olevaan paikkaan tai tilaan.

22 §

Suppean turvallisuus selvityksen tekeminen

Suppea turvallisuus selvitys voi perustua vain sellaisiin rekisteritietoihin, jotka sisältyvät poliisiasiaan tietojärjestelmään, rikosrekisteriin, oikeushallinnon tietojärjestelmiin syyteharkinnassa olevista tai olleista rikosasioista, tuomiolauselmajärjestelmään taikka pääesikunnan pitämään rikostietorekisteriin tai turvallisuus tietorekisteriin.

23 §

Suppeaan turvallisuus selvitykseen sovellettavat säännökset

Suppeaan turvallisuus selvitykseen sovelletaan tämän luvun säännösten lisäksi, mitä perusmuotoisesta turvallisuus selvityksestä tässä laissa säädetään, ei kuitenkaan 5 §:ää eikä 8 §:n 1 momenttia.

5 luku

Erinäiset säännökset

24 §

Oikeusturva

Toimivaltaisen viranomaisen antamaan kielteiseen päätökseen turvallisuus selvityksen tekemistä koskevassa asiassa ei saa hakea valittamalla muutosta.

Toimivaltaisen viranomaisen päätökseen, jolla tämä on kieltäytynyt antamasta 13 §:n 1 momentissa tai 16 §:n 1 momentissa tarkoitettua tietoa taikka tekemästä 16 §:n 2 momentissa tarkoitettua merkintää, saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen, jolla on kumottu 5 §:ssä tarkoitettun toimivaltaisen

viranomaisen päätös tai muutettu sitä, saa hakea muutosta myös kysymyksessä oleva viranomainen.

Tietosuojavaltuutetulla on oikeus tutustua tässä laissa säädettyyn turvallisuus selvitykseen sen lainmukaisuuden tarkastamiseksi.

25 §

Tietojen antaminen toiselle viranomaiselle

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyn salassapitovelvollisuuden estämättä suojelupoliisi, pääesikunta ja kihlakunnan poliisilaitos voivat luovuttaa toisilleen yksittäisen turvallisuus selvityksen tekemiseksi tarpeellisia tietoja.

26 §

Turvallisuus selvityksistä pidettävät henkilörekisterit

Tehdyistä turvallisuus selvityksistä pidettävistä henkilörekistereistä säädetään poliisin henkilörekistereistä annetussa laissa ja poliisin tehtävien suorittamisesta puolustusvoimissa annetussa laissa (1251/1995).

27 §

Turvallisuus selvitysten maksullisuus

Toimivaltaisten viranomaisten tämän lain nojalla tekemistä turvallisuus selvityksistä peritään maksu noudattaen soveltuvin osin, mitä valtion maksuperustelaisissa (150/1992) säädetään. Maksuton on kuitenkin sellainen turvallisuus selvitys, jonka toimivaltainen viranomainen tekee saman hallinnonalan toisen viranomaisen tai oppilaitoksen hakemuksesta.

28 §

Rangaistussäännökset

Rangaistus 12 §:n 2 momentissa tarkoitettun vaitiolovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Rangaistus henkilökisteririkoksesta säädetään rikoslain 38 luvun 9 §:ssä ja henkilökisteririkkomuksesta henkilötietolain (523/1999) 48 §:n 2 momentissa.

29 §

Tarkemmat säännökset

Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä suojelupoliisin tai kihlakunnan poliisilaitoksen toimivaltaan kuuluvaa turvallisuus selvitystä haettaessa esitettävistä tiedoista, hakumenettelystä sekä 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuista ehdoista.

Puolustusministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä pääesikunnan toimivaltaan kuuluvaa turvallisuus selvitystä

Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

haettaessa esitettävistä tiedoista, hakumenettelystä sekä 6 §:n 2 momentissa tarkoitetuista ehdoista.

6 luku

Voimaantulo

30 §

Voimaantulosäännös

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2002.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 178

Laki

poliisin henkilökäregistereistä annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan poliisin henkilökäregistereistä 7 päivänä huhtikuuta 1995 annetun lain (509/1995) 20 §:n 6 momentti, sellaisena kuin se on laissa 4/1998,
muutetaan 1 b §:n 2 momentti, 23 ja 24 b § sekä 24 d §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat 1 b §:n 2 momentti sekä 24 b § ja 24 d §:n 1 momentti mainitussa laissa 4/1998 sekä 23 § osaksi viimeksi mainitussa laissa ja laissa 658/1998, sekä
lisätään 1 b §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 4/1998, uusi 4 momentti ja 3 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

1 b §

Hallintoasiain tietojärjestelmä

Hallintoasiain tietojärjestelmän osarekistereitä ovat:

- 1) aseluparekisteri;
- 2) henkilökorttirekisteri;
- 3) passirekisteri;
- 4) tarkastuskorttirekisteri;
- 5) ulkomaalaisten tunnistamisrekisteri;
- 6) vartijarekisteri;
- 7) järjestyksenvalvojarekisteri; sekä
- 8) paikallispoliisin turvallisuusselvitysrekisteri.

Paikallispoliisin turvallisuusselvitysrekisteriin talletetaan selvityksen kohteena olevan henkilöllisyyttä koskevien tietojen lisäksi tieto siitä, että hänestä on tehty turvallisuusselvityksistä annetussa laissa (177/2002) tarkoitettu suppea turvallisuusselvitys sekä selvityksen antamisaika ja muut selvityksen yksilöimiseksi tarpeelliset tiedot.

HE 43/2001
 HaVM 26/2001
 EV 197/2001

3 §

Suojelupoliisin toiminnallinen tietojärjestelmä

Suojelupoliisin toiminnalliseen tietojärjestelmään talletetaan myös tiedot turvallisuusselvityksistä annetussa laissa tarkoitettua suojelupoliisin tekemästä perusmuotoisesta turvallisuusselvityksestä ja laajasta turvallisuusselvityksestä, selvityksen kohteena olevan henkilön tunnistetiedot sekä selvityksen antamisaika.

23 §

Turvallisuusselvitykset

Poliisilla on turvallisuusselvityksistä annetussa laissa tarkoitettua perusmuotoista turvallisuusselvitystä ja laajaa turvallisuusselvitystä tehdessään oikeus käyttää poliisiasiain tietojärjestelmään, hallintoasiain tietojärjes-

telmään ja suojelupoliisin toiminnalliseen tietojärjestelmään sisältyviä tietoja sekä oikeus saada oikeushallinnon tietojärjestelmiin sisältyviä tietoja syyteharkinnassa olevista tai olleista rikosasioista taikka tuomiolauselmajärjestelmään sisältyviä tietoja. Poliisin oikeudesta saada muita tietoja, joita se voi käyttää perusmuotoista turvallisuusselvitystä tai laajaa turvallisuusselvitystä tehdessään, säädetään erikseen.

Suppeaa turvallisuusselvitystä tehdessään poliisilla on oikeus käyttää poliisiasiain tietojärjestelmään sisältyviä tietoja sekä oikeus saada oikeushallinnon tietojärjestelmiin sisältyviä tietoja syyteharkinnassa olevista tai olleista rikosasioista ja tuomiolauselmajärjestelmään sisältyviä tietoja samoin kuin niitä muita tietoja, joita poliisilla on oikeus saada muilta viranomaisilta tätä tehtävää varten siten kuin siitä muualla laissa säädetään.

24 b §

Tietojen poistaminen suojelupoliisin toiminnallisesta tietojärjestelmästä

Henkilöä koskevat tiedot poistetaan suojelupoliisin toiminnallisesta tietojärjestelmästä 25 vuoden kuluttua viimeisen tiedon merkitsemisestä. Tietojärjestelmässä olevat tiedot perusmuotoisesta turvallisuusselvityksestä ja laajasta turvallisuusselvityksestä poistetaan vuoden kuluessa vastaavan uuden selvityksen antamisesta ja joka tapauksessa viimeistään kymmenen vuoden kuluttua selvityksen antamisesta.

Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

24 d §

Tietojen poistaminen hallintoasiain tietojärjestelmästä

Hallintoasiain tietojärjestelmän tietokannasta ja erillisistä osarekistereistä poistetaan tiedot seuraavasti:

1) henkilökortti-, passi-, vartija- ja järjestyksenvalvojarrekisteristä luvan tiedot kymmenen vuoden kuluttua luvan voimassaolon päättymisestä sekä hakemuksen hylkäämistä koskevat tiedot, peruutus-, este- ja huomautustiedot sekä lausuntoa koskevat tiedot kymmenen vuoden kuluttua hakemuksen hylkäämisestä, peruutus-, este- tai huomautustiedon merkitsemisestä taikka lausunnon antamisesta;

2) tarkastuskorttirekisteristä viiden vuoden kuluttua tiedon merkitsemisestä;

3) ulkomaalaisen tunnistamisrekisteristä kymmenen vuoden kuluttua rekisteröinnistä tai yhden vuoden kuluttua siitä, kun rekisteröity on saanut Suomen kansalaisuuden; sekä

4) paikallispoliisin turvallisuusselvitysrekisteristä vuoden kuluessa uuden suppean turvallisuusselvityksen antamisesta ja joka tapauksessa viimeistään kymmenen vuoden kuluttua selvityksen antamisesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2002.

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 179

Laki

poliisin tehtävien suorittamisesta puolustusvoimissa annetun lain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poliisin tehtävien suorittamisesta puolustusvoimissa 3 päivänä marraskuuta 1995 annetun lain (1251/1995) 6 §:n 1 momentin 6 kohta ja 22 § sekä
lisätään 11 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, ja 18 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyinen 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi, seuraavasti:

6 §

Tietojen saanti eräiden viranomaisten rekisteristä

Pääesikunnalla on 1 §:ssä mainittujen tehtävien suorittamista varten salassapitovelvollisuuden estämättä oikeus saada tarpeellisia tietoja:

6) poliisin henkilörekistereistä tietoja henkilön sopivuuden arvioimiseksi puolustushallinnon alalla palvelemista ja turvallisuusselvityksistä annetussa laissa (177/2002) tarkoitettujen turvallisuusselvitysten tekemistä varten.

11 §

Turvallisuustietorekisteri

Turvallisuustietorekisteriin talletetaan

myös tiedot turvallisuusselvityksistä annetussa laissa tarkoitetusta pääesikunnan tekemästä perusmuotoisesta turvallisuusselvityksestä taikka laajasta tai suppeasta turvallisuusselvityksestä, selvityksen kohteena olevan henkilön tunnistetiedot sekä mainitun selvityksen antamisaika.

18 §

Tietojen säilytysajat

Turvallisuustietorekisterissä olevat tiedot perusmuotoisesta turvallisuusselvityksestä samoin kuin laajasta ja suppeasta turvallisuusselvityksestä poistetaan vuoden kuluessa vastaavan uuden selvityksen antamisesta ja joka tapauksessa viimeistään kymmenen vuoden kuluttua selvityksen antamisesta.

22 §

Turvallisuusselvitykset

Pääesikunnalla on turvallisuusselvityksistä annetussa laissa tarkoitettua perusmuotoista turvallisuusselvitystä ja laajaa turvallisuusselvitystä tehdessään oikeus käyttää pitämäänsä rikostietorekisteriin ja turvallisuustietorekisteriin sisältyviä tietoja sekä oikeus saada oikeushallinnon tietojärjestelmiin sisältyviä tietoja syyteharkinnassa olevista tai olleista rikosasioista taikka tuomiolauselmajärjestelmään sisältyviä tietoja. Pääesikunnan oikeudesta saada muita tietoja, joita se voi käyttää perusmuotoista turvallisuusselvitystä ja laajaa turvallisuusselvitystä tehdessään, säädetään erikseen.

Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Suppeaa turvallisuusselvitystä tehdessään pääesikunnalla on oikeus käyttää pitämäänsä rikostietorekisteriin ja turvallisuustietorekisteriin sisältyviä tietoja sekä oikeus saada oikeushallinnon tietojärjestelmiin sisältyviä tietoja syyteharkinnassa olevista tai olleista rikosasioista ja tuomiolauselmajärjestelmään sisältyviä tietoja samoin kuin niitä muita tietoja, joita pääesikunnalla on oikeus saada muilta viranomaisilta tätä tehtävää varten siten kuin siitä muualla laissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2002.

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 180

L a k i

rikosrekisterilain 4 a §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 20 päivänä elokuuta 1993 annetun rikosrekisterilain (770/1993) 4 a §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1093/1999, uusi 1 a kohta seuraavasti:

4 a §

Sen lisäksi, mitä 4 §:ssä säädetään, rikosrekisteristä luovutetaan henkilöä koskevat tiedot Suomen viranomaiselle asiassa, joka koskee:

laissa (177/2002) tarkoitetun perusmuotoisen turvallisuus selvityksen sekä laajan ja suppean turvallisuus selvityksen tekemistä;

1 a) turvallisuus selvityksistä annetussa

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2002.

Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 181

L a k i

ulosottolain 3 luvun 34 g §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä joulukuuta 1895 annetun ulosottolain (37/1895) 3 luvun 34 g §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 649/1999, seuraavasti:

34 g §

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) säädetyn salassapito-velvollisuuden estämättä ulosottomies saa antaa tarpeellisia tietoja toiselle ulosottoviranomaiselle sekä, jos on syytä epäillä, että velallinen on saattanut syyllistyä rikokseen, myös syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle. Ulosottomies saa antaa tietoja syyttäjäviranomaiselle myös sakan muuntorangaistuksen harkintaa varten. Ulosottomies saa antaa tarpeellisia tietoja lisäksi suojelupoliisille ja pääesikunnalle turvallisuusselvityksistä annetussa laissa (177/2002) säädetyn laajan turvallisuusselvityksen tekemistä varten sekä

veroviranomaiselle, työviranomaiselle, konkurssiasiamiehelle tai muulle viranomaiselle havaitsemistaan velallisen väärinkäytöksistä. Ulosottomies ei kuitenkaan saa antaa muulle kuin toiselle ulosottoviranomaiselle tietoja velallisen väärinkäytöksistä, jos tieto näistä on saatu henkilöltä, joka olisi oikeudenkäynnissä oikeutettu tai velvollinen kieltäytymään todistamasta kyseisistä seikoista, eikä myöskään sivulliselta itseltään saamiaan tietoja tämän väärinkäytöksistä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2002.

Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 182

L a k i

liiketoimintakiellosta annetun lain 21 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan liiketoimintakiellosta 13 päivänä joulukuuta 1985 annetun lain (1059/1985) 21 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1220/1997, seuraavasti:

21 §

Rekisteri

Tiedot päätyneistä liiketoimintakielloista on pidettävä salassa. Tietoja voidaan kuitenkin luovuttaa poliisille liiketoimintakiellon rikkomista koskevan rikoksen esitutkintaa ja liiketoimintakiellon määräämisen edellytysten selvittämistä varten, yleiselle syyttäjälle

syyteharkintaa ja syytteen ajamista varten sekä suojelupoliisille ja pääesikunnalle turvallisuusselvityksistä annetussa laissa (177/2002) tarkoitetun perusmuotoisen turvallisuusselvityksen ja laajan turvallisuusselvityksen tekemistä varten.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2002.

Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2002

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 183

L a k i**ulkomaalaisrekisteristä annetun lain 2 ja 10 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2002

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaalaisrekisteristä 19 päivänä joulukuuta 1997 annetun lain (1270/1997)
 2 §:n 2 momentti ja 10 §:n 1 momentin 1 kohta seuraavasti:

2 §

Rekisterin pito ja käyttötarkoitus

Ulkomaalaisrekisteriä pidetään ja käytetään ulkomaalaisten maahantuloa, maassa oleskelua ja työntekoa koskevien asioiden päätöksentekoa sekä maahantulon ja maastalähdön valvontaa varten, valtion turvallisuuden suojaamiseksi ja turvallisuusselvityksistä annetussa laissa (177/2002) tarkoitetun perusmuotoisen turvallisuusselvityksen ja laajan turvallisuusselvityksen tekemiseksi.

taikka Suomea sitovissa kansainvälisissä sopimuksissa määrätään, ulkomaalaisrekisteristä saa salassapitosäännösten estämättä ja siinä määrin kuin se vastaanottavan viranomaisen lakisäateisten tehtävien suorittamiseksi on tarpeen luovuttaa tietoja:

1) puolustusvoimille viisumia, oleskelu- ja työlupaa sekä turvapaikkaa koskevista hakemuksista ja hakemuksiin annetuista päätöksistä turvallisuus- ja valvontatehtäviä varten sekä henkilön kansalaisuustiedoista asevelvollisuuslaissa (452/1950) tarkoitettujen asevelvollisuusasiain käsittelyä varten;

10 §

Tietojen luovuttaminen rekisteristä

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään

Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2002

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä syyskuuta 2002.

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 184

Valtioneuvoston asetus
valtion virkamiesasetuksen 18 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 7 päivänä maaliskuuta 2002

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty oikeusministeriön esittelystä, *muutetaan* 14 päivänä marraskuuta 1994 annetun valtion virkamiesasetuksen (971/1994) 18 §:n 2 kohta, sellaisena kuin se on asetuksessa 761/2001, seuraavasti:

18 §

Sivutoimiluvan myöntää, jollei muualla toisin säädetä:

2) tuomioistuimen virkamiehelle se tuomioistuin, jonka palveluksessa hän on, paitsi hovioikeuden presidentille, työtuomioistuimen presidentille ja vakuutusosasto-
 —————

kuutusylituomarille korkein oikeus, hallinto-oikeuden ylituomarille ja markkinaoikeuden ylituomarille korkein hallinto-oikeus ja käräjäoikeuden laamannille hovioikeus; sekä
 —————

Tämä asetus tulee voimaan 15 päivänä maaliskuuta 2002.

Helsingissä 7 päivänä maaliskuuta 2002

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

Lainsäädäntöneuvos Eija Siitari-Vanne